

Om Knud Lavard

Knud Lavard blev født som kongesøn af Kong Erik Ejegod og dronning Bodil omkring år 1096. Da hans forældre drog på pilgrimsfærd i Det hellige land, kom Knud i pleje hos en af kongemagtens vigtigste støtter, den kristne stormand og stamfader for Hvideslægten, Skjalm Hvide. (Se mere om Hvideslægten på s.20). Under pilgrimsrejsen døde Kong Erik Ejegod, og hans bror Niels blev konge.

Omkring år 1115 fik Knud Lavard overdraget erhvervet, som kongelig præfekt i Slesvig af Kong Niels. Hans opgave var at stå for forsvaret af rigets sydgrænse. Det gjorde han med stor succes og blev en populær person i samtiden. Han giftede sig med Ingeborg, datter af Mstislaw af Nowgorod. Med hende fik han flere døtre og sønnen Valdemar (Den Store).

Knud Lavards succes bekymrede Kong Niels og hans søn Magnus. Beslutningen om kongens efterfølger lå hos stormændene og der var grund til at tro, at de ville foretrække den mere erfarne og succesrige Knud Lavard fremfor den unge Magnus. Så d. 7. januar 1131 i Haraldsted Skov, udenfor Ringsted, dræbte Magnus Knud Lavard i en tvekamp. Det startede en lang borgerkrig, hvor Magnus døde i slaget ved Fodevig i pinsen, 1134. Efterfølgende døde Kong Niels, og der var en langvarig strid om kongemagten. Efter Knud Lavards død gjorde Erik Emune (halvbror til Knud Lavard) propaganda for at ophøje Knud Lavard til helgen, og dermed styrke slægtens legitimitet og kravet på tronen. Det lykkedes dog ikke, da kun kirkens mænd kunne ophøje til helgen. Valdemar den Store, der var Knud Lavards søn, havde tilkæmpet sig kongemagten og havde knyttet tætte bånd til kirken. I 1169 lykkedes det Valdemar den Store at få pavenes velsignelse til at få sin far, Knud Lavard, helgenkåret. Dette skete ved en stor og høtidelig fest ved Sanct Bendts kirkes indvielse d. 25. juni 1170.

Knud Lavards kapel

Sagnet siger, at Knuds lig blev båret til Haraldsted Kirke, efter han var blevet myrdet. Og dér, hvor hans blod dryppede, sprang en kilde. Vandet fra kilden blev hurtigt populært, da det rygtedes, at det var helbredende. Der var også historier om mirakler ved kilden. Man mener, at kapellet er bygget tæt på denne kilde. Det blev opført i 1146, og det var munkene fra klosteret ved Sanct Bendts kirke, som sørgede for kapellet. Selve kilden er aldrig fundet, men kapellets ruiner blev gravet frem i 1883. På landevejen tæt ved kapellet står et kors til minde om det sted, man mener, Knud Lavard blev dræbt.

1

2

3

4

Læs dagens afsnit i *Julemysteriet* og vis evt. billederne undervejs.

Udpeg, hvor Haraldsted og Knud Lavards Kapel ligger. Sæt dagens klistermærke på. (Se plakat med datoer på side 6-7).

EN TEGNESERIE - BLIV KLOGERE PÅ KNUD LAVARD

Samtale

Rids kort historien om Knud Lavard op.

Forslag til forklaring:

- Knud Lavard er en populær ridder og kongesøn.
- Hans fætter Magnus er misundelig på hans succes og bange for, at Knud bliver konge i stedet for ham. Derfor slår han ham ihjel i Haraldsted Skov.
- Dér, hvor Knud Lavards blod drypper, springer en kilde frem. Her oplever folk mirakler.
- Derfor bliver der bygget et kapel ved siden af kilden, og Knud Lavard bliver gjort til helgen.

Afhængig af elevernes alder kan der fyldes flere detaljer på. Se baggrundsviden.

Aktivitet

Den nemme

På kopiark 19 er en lille tegneserie om mordet på Knud Lavard. Lad eleverne sætte tegningerne i den rigtige rækkefølge ved at skrive 1-4. Derefter kan de evt. farvelægge tegningerne.

På modsatte side kan du se billederne sat op i rigtig rækkefølge.

Den svære

På kopiark 19 er en lille tegneserie om mordet på Knud Lavard. Lad eleverne sætte tegningerne i den rigtige rækkefølge ved at skrive 1-4. Lad derefter eleverne skrive under hver tegning, hvad der sker i historien.

På modsatte side kan du se billederne sat op i rigtig rækkefølge.

I skal bruge til hver gruppe:

- Kopiark 19 til alle eleverne.

